Zaterdag, 23 Augustus 1941 — DAGBLAD — 58ste Jaargang, No. 3382

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Middelpunt van het Heelal in spanning.

Russisch vliegtuig met geheime documenten in Duitse handen.

Roosevelt gaat Japan dwars zitten.

DE IRANESE SITUATIE.

De Iranese regering overhandigde heden haar antwoord aan den Britsen gezant te Teheran. Dit antwoord wordt nu te Londen bestudeerd. (Londen, (AP) 22.8).

Mohammed Schayesteh, de Iranese gezant te Washington verklaarde, dat Iran iedere agressie van welke zijde ook zou weerstaan. Na geconfereerd te hebben met den staatssecretaris Hull vertelde de gezant aan de wachtende journalisten, dat Iran eventueel tegen Rusland, Engeland en Duitsland zou vechten wanneer zij het zouden wagen de grenzen te overschrijden. Hij ontkende dat er Duitse vijfde colonners in Iran waren. Volgens hem bedroeg het totale aantal Duitsers slechts 700. Gedurende de laatste 2 jaren werden er geen visa aan Duitse touristen uitgegeven evenmin als aan andere vreemdelingen. Alle vreemdelingen staan onder de nauwlettende waakzaamheid van de regering. Iran gelooft dat het zijn neutraliteit zal kunnen behouden, ook in het belang van zijn naburen, in het biezonder Engeland (Washington, (AP) 22.8).

PÉTAIN ONTVANGT NIEUWEN IRANESEN GEZANT.

Mohsen Rais de nieuwe Iranese gezant bij de regering te Vichy werd heden officieel door maarschalk Pétain ontvangen. De gezant overhandigde zijn geloofsbrieven. (Vichy, (AP) 22.8).

WAT GAAT ENGELAND DOEN IN IRAN?

De Britse leiders beschouwden hedennacht datgene, wat zij aanduidden als de wanhopige noodzakelijkheid van de oorlogssituatie, die hen zou kunnen dwingen Britse en Russische troepen naar Iran te zenden. Klein Azië moet bewaakt worden, de olie veilig gesteld en front gemaakt worden tegen de Duitse dreiging van het Zuiden van Rusland. Het antwoord van Iran op de eis van Engeland en Rusland is binnen en wordt bestudeerd. Ook de Russen plegen overleg en beide landen zullen eenparig een besluit nemen. Ondertussen worden er grote hoeveelheden oorlogsmateriaal, bestaande vooral uit gemechaniseerd wapentuig, via Irak naar de Iranese grenzen gestuurd, waar de Britten zich voorbereiden op een mogelijke actie.

Sommige neutrale persoonlijkheden verklaren echter, dat zij niet verwachten dat er onmiddellijk zal worden ingegrepen als het Iranese antwoord onvoldoende is. Engeland zal waarschijnlijk een weinig wachten, om de Iranese regering alleen al door de formidabele oorlogsvoorbereiding murw te maken en zodoende haar eisen ingewilligd te krijgen. Officiële Britse autoriteiten weigerden te speculeren over de eventuele inhoud van de Iranese nota. Allen verklaarden echter, dat wat ook het antwoord wezen zou, het zou moeten worden afgewogen naar de wanhopige noodzakelijkheid om de belangrijke olievelden veilig te stellen. De aanwezigheid van de Duitse agenten en vijfde colonners kon niet blijvend geduld worden.

De Britten gaven toe, dat er geen compromis mogelijk was en de eisen voor de volle 100% moesten worden ingewilligd, ook wat de tijd betreft, waarin de Duitsers moeten verdwijnen en dat is ogenblikkelijk.

De gezant van Iran te Londen bewaarde een volkomen stilzwijgen over de situatie.

Lord Halifax kwam te Londen aan na te voren zich volkomen op de hoogte gesteld te hebben van de zienswijze der Verenigde Staten ten opzichte van het conflict met Iran. Het schijnt, dat Iran bij zijn antwoord op de Britsch-Russische eisen sterk beïnvloed is geworden door de snelle Duitse opmars in de Oekraïne en de verovering van Gomel. Toen de Engelsen hun eisen indienden, was het nog 16 Augustus en hielden alle Russische linies nog stand. Toen Iran het antwoord zond, sloeg veldmaarschalk Karl Rudolf Gerd von Rundstedt zich door de Russische legerscharen naar de Dnjepr en verscheen veldmaarschalk Fedor von Bock aan de oostelijke oever van de rivier om de oostelijke flank van het Russische leger aan te vallen. Wanneer deze Duitse beweging met succes wordt uitgevoerd, dan zullen, volgens Engelse berekeningen, de Duitsers midden September in de Caucasus zijn en aan de grenzen van Iran (Londen, (AP) 22.8).

IRAN IN OORLOGSSTEMMING.

De radio van Iran zendt voortdurend militaire marsen uit en haalt poëtische zinnen aan uit oude geschriften, waarin reeds sprake is van de 5000-jarige geschiedenis van Perzië. De Iranezen geloven, dat de oorlog onvermijdelijk is. De troepen trekken al zingend naar de fronten. Het gebruikelijk verlof per maand werd ingetrokken en 1072 officieren, die zojuist hun rang behaalden, vertrokken naar het front. De grenstroepen belopen een aantal van 120.000 man. Onder de officieren bevindt zich prins Ali Raza, de tweede zoon van den sjah van Perzië. De sjah zelf deed een dringend beroep op het leger om bereid te zijn ieder offer te brengen.

De Iranezen beweren, dat de eis van Engeland en Rusland om de Duitse technici uit het land te verwijderen, slechts een voorwendsel is om Iran binnen te vallen. Het eigenlijke doel is, dat de Britse troepen zich met de Russische kunnen verenigen om de Duitse opmars tot staan te brengen. In antwoord op de eisen deelde de Iranese regering mede, dat er slechts 640 mannelijke Duitsers in het land waren en in de laatste dagen verlieten daarvan nog 50 het land. Er zijn volgens de Iranezen geen duizenden Duitsers in het land (Teheran, (AP) 22.8).

ROOSEVELT TREFT JAPANSE HANDEL.

Roosevelt beval de invoerrechten op alle mogelijke krabsoorten met 50% te verhogen. Japan is hiervan de voornaamste leverancier. Alhoewel hierbij Japan niet uitdrukkelijk genoemd werd, is dit onschuldig lijkend document een zware slag voor dit land. Het is een der vele bepalingen, die door Roosevelt genomen zijn, nadat Japan zijn vleugels uitsloeg in Indo China.

De eerste en belangrijkste stap was het bevriezen der Japanse credieten en vervolgens de export contrôle. De Japanse visserij wordt door deze schijnbaar onbetekenende bepaling zwaar getroffen (Hyde Park, (AP) 22.8).

PRESIDENT ROOSEVELT OP HYDEPARK.

Heden vertrok president Roosevelt naar zijn landgoed te Hydepark, waar hij den hertog van Kent tijdens het weekeinde als gast zal ontvangen.

Senator Byrd werd hevig aangevallen door gezaghebbende kringen te New York over de cijfers, die hij in zijn verklaring gaf over de oorlogsproductie in de Verenigde Staten. Senator Byrd is een democraat van Virginia en gaf een verklaring af, waarin hij het productiesysteem voor de verdediging tegen de totalitaire Staten hekelde.

President Roosevelt kwam tijdens zijn persconferentie te Hyde Park op deze verklaring terug. Hij zeide, dat hij de verklaring reeds eerder in de week te Washington gelezen had. Hij had direct navraag gedaan bij het departement van oorlog, alwaar men verklaarde, dat de cijfers aan senator Byrd verstrekt zeer onnauwkeurig waren en dat iemand Byrd moet misleid hebben. Byrd verklaarde, zo zeide de president, dat er nog geen enkele tank naar Engeland gestuurd was, doch in werkelijkheid hebben de Verenigde Staten reeds honderden tanks aan de Britten afgeleverd. En nog wel de modernste, die in het laatste jaar gemaakt waren. Verscheidene dezer tanks gingen naar Egypte waar zij volgens de berichten uitstekend voldeden. Ook de cijfers betreffende verschillende typen kanonnen waren foutief. De 37 millimeter antitankkanonnen worden in een steeds groter aantal gefabriceerd. In Juli werden er 72 gemaakte en in October zal dit 320 zijn (Hydepark, (AP) 22.8).

CHUNGKING WEDER GEBOMBARDEERD.

Gedurende vier en een half uur lieten de Japanse vliegtuigen bommen vallen op de reeds zo dikwijls zwaar geteisterde stad. In het geheel namen 50 Japanse vliegtuigen aan deze aanval deel. (Chungking, (AP) 22.8).

LUCHTVAARTCOMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

De Raf viel de havenwerken van Benghazi weder aan en wist een aantal voltreffers te plaatsen op de spoorwegverbindingen. De bommenwerpers van de Raf strooiden bommen over de vijdelijke vliegvelden te Gambut en te Menastir. De vliegtuigen van de Zuid-Afrikaanse luchtmacht hadden tot taak de verdediging van de Britse scheepvaart op de Middellandse Zee en deze vliegtuigen hadden verscheidene succesvolle ontmoetingen met vijandelijke luchteenheden.

De Raf deed een aanval op Syracuse en schoot drie luchtbalonnen in brand. Verschillende zeevliegtuigen werden zwaar beschadigd en olietanks gingen in vlammen op. Bij deze aanval gingen drie vliegtuigen verloren. De bemanning van één dezer vliegtuigen werd gered en van een ander wisten nog twee mannen te ontsnappen aan den vijand (Caïro, (AP) 22.8).

DE STRIJD OM LENINGRAD.

De gigantische worsteling tussen de twee grootste legers, die de wereld ooit gezien heeft, om het bezit van Leningrad, neemt nog immer kolossaler afmetingen aan. Geheel de omgeving van Leningrad is in een legerkamp herschapen. De stad zelf leeft in een koortsachtige opwinding en gans de burgerij maakt zich gereed tot het uiterste mede te helpen de Nazies te weerstaan. Onophoudelijk trekken grote groepen burgers door de straten en verenigen zij zich in de parken om eendrachtig maatregelen te nemen tot wat misschien in de geschiedenis het bloedigste gevecht van alle tijden worden zal. Het jonge volk geeft zich aan de bureaux op om zich te voegen bij het geregelde Rode leger, dat belast is met de verdediging van de stad.

Rondom de stad is de burgerbevolking bezig enorme versperringen en versterkingen aan te leggen en alle toegangswegen tot de stad zullen slechts ten koste van ontzaggelijke offers genomen worden. Tienduizenden en nogmaals tienduizenden mannen en vrouwen werken in de straten van Leningrad en maken iedere wijk tot een apart fort. De Nazies deden 17 verwoede aanvallen op de luchthavens van de stad, doch zij slaagden er niet in om ook maar zelfs één keer hun doel te bereiken. Het Rode leger zelf vecht ondertussen een titanische strijd om de toegangswegen tot de stad te blijven behouden. Maar reeds waarschuwt het orgaan van het Rode leger, dat de beproevingen nog niet beëindigd zijn en dat de bevolking zich op zwaarder slagen moet voorbereiden.

Steeds jonger mensen voegen zich bij de recruten, die zich voor het laatst oefenen aan de oevers van de Newa om de stad tot het uiterste te behouden. De fabrieken werken dag en nacht om iedereen van wapens te voorzien. Alle vermakelijkheden zijn afgelast en geheel Leningrad bereidt zich voor op de heilige plicht de stad te behouden voor het vaderland.

Toen Maarschalk Vorosjilov zijn rede hield tot de bevolking en het leger, stonden de machtige tankafdelingen der Russen opgesteld in een woud buiten de stad. De bemanningen dezer tanks zwoeren, dat zij liever wilden sterven dan toe te laten, dat de vijand de stad zou naderen.

De arbeiders der fabrieken in Moskou zonden een telegram aan de bewoners der bedreigde stad om vol te houden en de stad nooit over te geven.

Ondertussen gaat het Rode leger voort met het doen van tegenaanvallen in westelijke richting. Tot ver in de Duitse achterhoede vallen de Russische detachementen aan en zaaien zij dood en verderf onder de afzonderlijke Duitse eenheden. Eén enkel detachement had in de tijd van een maand niet minder dan 30 van deze aanvallen uitgevoerd. In het dorpje Ozemel werd de 231ste Duitse divisie overvallen. 102 man werden gedood en zeer veel wapentuig werd buit gemaakt (Moskou, (AP) 22.8).

Het nieuws van vandaag.

Als men van de Emmabrug naar het statige Gouvernementshuis opziet kan men zich niet voorstellen dat deszelfs bewoner zich zou noemen Middelpunt van Caribië, zetelend op de Cabrietentroon. Voor zulk een titulatuur moet men in Iran zijn. Op de pauwentroon zetelt daar de Koning der Koningen, Schaduw van den Almachtige, Stadhouder Gods en het Middelpunt van het Heelal Reza Pahlavi Sjah van Perzië. Reza Pahlavi voegde zijn tweede naam eerst toe bij zijn pauwentroonsbestijging. Pahlavi is de naam van de Parthen, die erom beroemd waren, dat zij op hun vlucht over hun schouders heen de achtervolgers doodschoten. Dat was nog eens krijgsmanskunde. Als men Middelpunt van het Heelaal heet moet dat ook wel lukken. De Schaduw is thans weer doende over zijn schouder te schieten, want hoewel hij zich wel bewust is, dat zijn lot met dat van Groot Britannië verbonden is, zit hij nog altijd met een kleine 700 Duitsers in zijn land, die hij er maar moeilijk uit kan zetten. In April jl. maakte het Middelpunt een handelsovereenkomst met Hitler en toen kwamen de Duitsers in Iran.

Volgens den Iranesen gezant in Washington zijn het geen nazies (blz. 1).

De Britten en Russen zetten den sjah nu het mes op de schaduwrijke neus. De Britten zijn naturlijk bevreesd voor een nazie-coup als in Iran in het verleden voorjaar.

Iran of Perzië is een rijk land. Olievelden liggen in het Noorden ter weerszijden van de Caspische Zee, in het Westen bij Kirkuk (pijpleiding naar de Middellandse Zee), in het Zuiden aan de Perzische Golf. De grote Trans-Iranese spoorlijn is -870 mijl lang, en loopt van Perzische Golf naar Caspische Zee. Personeel bestaat uit Duitse technici. Als de Duitsers het land uit moeten, stopt de trein, daar er onvoldoende Iranees personeel is. Duits personeel heeft ook de overhand in de hoogovenbedrijven te Samnan. Iran zal zijn neutraliteit handhaven tegen elken agressor, Duitsland, Groot Britannië, heeft het thans verklaard (blz. 1). Londen voorziet al, dat de Duitsers midden September aan de Iranese grens zullen staan. (blz. 3). De Schaduw zal zich bij voorbaat al wel in het schouderschieten oefenen. De Britten zijn al doende maatregelen te treffen ter bescherming van de olievelden (blz. 1).

In Europa neemt de sabotagelust hand over hand toe. Vandaag zijn er weer berichten uit Vichy over de onlusten in Frankrijk (blz. 3). Het „Algemeen Politiek Overzicht" (voorpagina) behandelt de oorzaken en voorziet reeds Hitlers ondergang.

Aan het Oostelijk front gaat het den Russen goed, behalve dan een geval, dat vanmorgen uit Berlijn geval, dat vanmorgen uit Berlijn gemeld wordt: een koeriersvliegtuig met vele documenten zou den Nazies in handen gevallen zijn (blz. 3). Maar verder... 1) Heel Leningrad is gemobiliseerd, vertellen twee telegrammen van buiten en binnen deze stad in fantasie-rijke taal; 2) Berlijn geeft de felle tegenstand van de Russen toe, „tot vèr achter de Duitse linies"; 3) Duitse bevoorradingsschepen op de Zwarte Zee werden door Russische bombardiers aangevallen; 4) Bij de overtocht over de Dnjepr-watervloed verdwenen de Duitsers als Pharao's heir en wagenen weleer in de golven.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

In dit artikel worden de oorzaken van de algemene Europese sabotage-manie uiteengezet.

Het huidige offensief tegen de Sovjets heeft de Russische kolos weer ettelijke mijlen opgedrongen naar het Oosten, zodat Odessa en Leningrad in gevaar komen.

Er waren er niet velen, die gedacht hadden, dat de Sovjets het tegen de sterke Duitse gemechaniseerde krachten zouden uithouden en dat de Russen zulk een sterke tegenstand konden bieden, dat op de conferentie tussen Winston Spencer Churchill en Franklin Delano Roosevelt de verwachting werd uitgesproken, dat de Russen het tot de winter zouden kunnen uithouden.

Men behoeft over de laatste voortgang van de Duitsers nu niet zo heel erg pessimistisch te zijn. In Wereldoorlog I behaalden de keizerlijke troepen ook overwinningen, welke hen naar Bagdad en Kiev voerden en toch leed het leger de nederlaag vanwege de algehele morele en economische uitputting, welke leidde tot de opstand in 1918.

Weer is Wereldoorlog II na de snelle bliksemoorlog in het voorjaar van 1940, een strijd van het menselijke uithoudingsvermogen en het nationale moreel, welke waarschijnlijk zal worden beslist door, ten eerste het vermogen der tegenover elkaar staande regeringen om haar legers van oorlogsmaterieel en de bevolking van voedsel te voorzien, en ten tweede het vermogen der bevolking om zich onder een onafgebroken beschieting staande te houden.

Dit vermogen hangt, wat Groot-Britannië betreft, af van de Verenigde Staten van Noord-Amerika, en wat de Duitsers betreft van de duur van de oorlog.

Voor de oorlog was het bij de Duitsers een axioma, dat Duitsland over een grotere stootkracht beschikte, doch de tegenpartij had een groter weerstandsvermogen en kon het beter uitzingen; en verder, dat Duitsland een oorlog op korte termijn moet winnen of een op lange termijn moet verliezen. De tegenwoordige Duitsers weten, dat zij voor een lange oorlog staan en dat Noord-Amerika wederom de tegenpartij helpt.

In Neurenberg had in 1940 een Congres der Overwinning moeten worden gehouden, maar de Duitse opinie was van dien aard, dat men het moest afwimpelen, omdat die ironie te sterk zou zijn geweest. In plaats van een overwinning kondigde Hitler een nieuw vierjarenplan aan en gaf Goering de instructie om het „aan de oorlogseinen aan te passen". De Duitsers weten bij ondervinding wat dat betekenen wil.

Ten eerste wil dat betekenen, dat voorbereidingen moeten worden getroffen voor een lange oorlog, voor die nieuwe zevenjarige oorlog, waarop Hitler te Dantzig pochte; maar het ligt den Duitsers zo bij, dat het huidige Duitsland niet het Pruisen van Frederik den Grote is, en dat een lange oorlog voor hen zal betekenen ellende, verhongering en uiteindelijke nederlaag. Meer op de voorgrond betekent het meer vervangingsmiddelen en minder voedsel, kleren, steenkool. Maar boven alles betekent het dat, ondanks de Duitse overwinningen, de Duitse voorraadtoestand er niet beter op is geworden en dat de Britse blokkade steeds doeltreffender wordt.

Noch vierjarenplannen noch veroveringen zijn in staat geweest de Duitse voorraadsituatie te verbeteren. Eerder het tegendeel. Nadat Denemarken, Noorwegen en Nederland onder de voet werden gelopen, is Duitsland in staat geweest sommige voedselreserves in beslag te nemen, maar de Duitsers weten heel goed, dat deze tijdelijke aanwinst moet leiden tot een toekomstig tekort van zelfs grotere afmeting. Om die reden zijn alle in beslag genomen voedingsmiddelen opgeslagen. Het enige loon der overwinning, welke de Duitsers behaalden, was de tijdelijke verhoging van ¼ pond boter en ¼ pond kaas per hoofd en per maand.

Per slot van rekening zijn de Duitsers door hun veroveringen er nog slechter aan toe. **Ofschoon ze een vasteland beheersen, is dat vasteland nooit in staat geweest zichzelf te voeden en Duitsland heeft nu de taak de landen met het grootste voedseltekort, nl. België, Frankrijk, Italië en zelfs Spanje van levensmiddelen te voorzien.**

De Duitsers requireren alles wat ze maar kunnen. Reeds is paardenvoer het hoofdbestanddeel in Frankrijk en Nederland, **en gras wordt in Noorwegen gebruikt voor brood,** maar aan die opvordering is een grens, welke bepaald door het verlamde vervoer, door de noodzaak om die landen producerend te doen blijven en daarom gevoed te houden, en ten slotte door de wens om epidemieën te vermijden, welke geen grenzen kennen. Het wordt in Duitsland toegegeven, dat het vooruitzicht der voedsel-invoeren zelfs uit Rusland en de Balkan niet rooskleurig is.

Feitelijk heeft Duitsland, sedert de leuze „kanon-in-plaats-van-boter" was verkondigd, op ondervoedingsrantsoen geleefd, waarvan nu de gevolgen beginnen zichtbaar te worden. Volgens Duitse pocherijen is Duitsland op het ogenblik voor 87% zelfgenoegzaam wat voeding betreft, maar zelfgenoegzaam in de betekenis van oorlogsrantsoen.

Terwijl er geen werkelijke hongersnood bestaat in Duitsland, is er toch honger, welke, zichzelf een uur of zo na elke maaltijd-met-vettekort openbaart. Meer dan elk ander ding ondermijnt dit het nationaal moreel. De voedingsmiddelen, waaraan Duitsland gebrek lijdt, zijn juist de beschermende voedingsmiddelen, welke voor de nationale gezondheid en het praestatievermogen zo noodzakelijk zijn.

De Duitse functionnarissen bij de gezondheidsdienst vertellen, dat het menselijk lichaam een reserve aan vitaminen gedurende twee jaar bezit. Zij geven toe, dat de reserve bij de Duitsers bijna is uitgeput. Dit wordt duidelijk herkend in de pogingen der nazies om het volk, vooral kinderen, synthetische vitamine-pillen toe te dienen. Prikkelende middelen als thee en koffie zijn sedert lang verdwenen.

Wat kleding betreft, leven de Duitsers van opeengehoopte reserves. De rantsoenen staan een pak kleren en mogelijk twee overhemden per jaar toe. De uitwerking hiervan is voornamelijk bij de armen voelbaar. Kousen voor de vrouwen zijn zo schaars geworden, dat de Duitse vrouwen broeken dragen. Houten zolen en zeildoek-

men in de plaats van ...aar deze zijn ongeschikt ...ding en Duitse kinderen beginnen van school weg te blijven door gebrek aan schoeisel.

Echter zal het pijnlijkste gedurende de komende winter waarschijnlijk moeten zijn het tekort aan steenkool, dat verleden winter velen er toe had gedwongen in de kamers te wonen met een temperatuur beneden het vriespunt. Er is in Duitsland een overvloed van steenkool, maar dit is juist zijn zwart goud, zijn voornaamste betaalmiddel voor importen. Duitsland moet heel Europa van het nodige voorzien om het productief te houden.

Te midden van al deze ontberingen, die reeds Duitsland hebben omgeschapen tot een land zonder vreugde en die tot een emotionele en lichamelijke verzwakking leiden, is Duitsland geslagen door een nieuwe ontwikkelling van zaken, de steeds toenemende luchtraids van Britten en Russen. Goering had hun de verzekering gegeven, dat de Raf is vernietigd en dat de Duitse superioriteit de raids eenvoudig onmogelijk zouden maken. Vandaag weten ze het wel beter. In steeds groteren getale komen Britse bommenwerpers elke dag en nacht, welke fabrieken en havens laten springen, terwijl de sidderende bevolking naar koude schuilplaatsen wordt gestuurd.

Maar beslissend voor de Duitsers is de wetenschap, dat achter deze raids de uitgestrekte hulpbronnen van Amerika staan, welke het de zekerheid geven, dat de Britse luchtmacht zal groeien, terwijl die van Duitsland vermoedelijk aan het afnemen is.

De ontberingen, veroorzaakt door de raids en de vooruitzichten van een lange krijg met verminderende kansen voor een overwinning, leveren reeds belangrijke gevolgen. Ze openbaren zich niet alleen in een steeds erger wordend gemopper, maar ook in rechtstreekse sabotage, en vooral in een soort lijdelijk verzet middels getreuzel en het zich ziek houden, welke de productie afsnijden.

Duitse arbeiders zijn voor de militiedienst aangewezen en zijn in feite der krijgswet onderworpen, maar zelfs de nazies vinden het moeilijk dezen nieuwen soort oppositie het hoofd te bieden. Deze oorlog werd onlangs door Goebbels als een gouden tijdperk begroet, maar voor het Duitse volk als geheel beschouwd, klinkt dit op het ogenblik als holle aanfluiting van hun ellende.

NEDERLAND.

DE PRINSES OPENT EEN ZEEMANSHUIS.

Te Halifax in Canada stonden gisteren enige honderden Nederlanders bijeen om Prinses Juliana te begroeten, die een nieuw Nederlands Zeemanshuis kwam openen.

Het was een eenvoudige, doch door de buitengewone omstandigheden, zeer treffende plechtigheid. De Prinses sprak met alle Nederlandse officieren en anderen die aanwezig waren, onderhield zich met de zeelui-landgenoten. De Britse Schout-bij-nacht Bonham Carter dankte de prinses en vertelde welk een wezenlijke grote hulp Nederland was in de gezamenlijke strijd op de wereldzeeën.

N.S.B.-ERS KRIJGEN DE BAANTJES.

Aan den Heer **F. van Beek**, burgemeester van Boxtel is „verlof verleend". Tot waarnemend substituut-officier te Alkmaar is benoemd N.S.B.'er enz. **W. C. Royaards**; tot administrateur bij het departement van Volksvoorlichting N.S.B.'er **Marius Lokhorst**; tot leider van de (N.S.B.) Nationale Ambtenarenbond, belastingsinspecteur en N.S.B.'er **J. D. Bruining** te Amersfoort; tot dirigent bij de Ned. Radio-omroep N.S.B.'er **Leo Ruygrock**; tot Commissaris van politie te Zaandam inspecteur en N.S.B.'er **Jan Kemper**; tot Commissaris van politie te Heerlen de Maastrichter inspecteur en N.S.B.'er **G. J. H. Seelen**; Tot Commissaris van politie te Sneek, de Chef-veldwachter van Franekeradeel N.S.B.'er **S. M. Oosterhoff**. Eervol ontslag is verleend aan **Ir. A. L. H. Roebroek** als directeur-generaal van de Landbouw, die naar men weet is opgevolgd door N. S. B.'er **Ruyter**. Men ziet: de N.S.B.'er die het in ledental nog steeds niet tot een procent der Nederlandse bevolking heeft kunne brengen (volgens de eigen woorden van Van Geelkerken) krijgt een steeds „beter" percentage van de goede baantjes.

IN DOETINCHEM GING MEN ROND HET MARKTPLEIN DOOD!

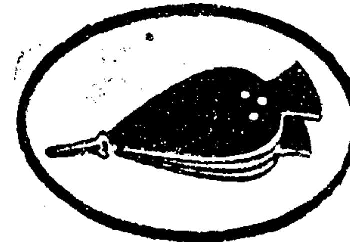
In het verslag van het N.S.B.-„Nationale Dagblad betreffende en bezoek van Mussert aan Doetinchem, waar hij in verband met de opening van een districtshuis van het bordes van het Raadhuis een toespraak hield, kan men o.m. lezen: „opmerkelijk was het aantal plotselinge sterfgevallen, die zich in dit stadje hebben voorgedaan. Want wij zagen een groot aantal huizen met gesloten gordijnen en neergelaten stores, vooral aan en in de nabijheid van het Marktplein waar de Leider zou spreken. Naar wij vernemen betrof het hier slechts „schijndoden", die tegen de avond wel weer levend zouden worden."

NEDERLANDSE VLIEGERS DOEN HUN WERK.

Nederlandse vliegers, in het eskader dat in Engeland is gelegerd, hebben Woensdag een Duits voorraadschip in de buurt van de Noorse Zuidkust met bommen bestookt en zwaar beschadigd (vermoedelijk tot zinken gebracht).

iemand dus zijn mening kenbaar maken betreffende een bepaalde gebeurtenis — hetgeen door de Redactie op prijs gesteld wordt — dan dient de kopij uiterlijk **nog dezelfde dag** als waarop de gebeurtenis plaats vond bij de Redactie te worden ingeleverd, behoudens het geval, waarin men **van te voren** met de Redactie een ander tijdstip heeft overlegd. Alle kopij, die later binnen komt, moet met ingang van heden terzijde gelegd werden. — Red.

FELLOWSHIP OF THE BELLOWS

De Curaçaose afdeling van het Blaasbalggenootschap heeft reeds een 1000 Engelse ponden aan den Minister van Vliegtuigproductie Moore Brabazon te Londen overgemaakt. Dit is de eerste zending pas. Maar er komt nog meer.

Het ledenaantal is thans reeds gestegen tot over de 1900 en neemt nog steeds toe.

Curaçao.

ENQUETE IMPERIALE RAAD.

Aanstaande Maandag zal „Dagblad Amigoe di Curaçao" de resultaten publiceren van de enquête, die het gehouden heeft betreffende een eventueel in te stellen imperiale raad. Reeds kan gezegd worden, dat deze enquête een zeer groot succes heeft gehad en dat vooraanstaande personen van alle richtingen en opvattingen, o.a. alle Statenleden, een antwoord hebben ingezonden.

Als voorbereiding op het verjaarsfeest van Hare Majesteit zal deze enquête tevens een spontaan bewijs leveren van de aanhankelijkheid, waarvan vrijwel alle inzenders getuigenis afleggen, ten aanzien van Nederland en Oranje.

DE ATHLETIEKWEDSTRIJDEN TER ERE VAN P. DE BRUYN.

Een sportliefhebber schrijft:

„Wanneer wij nog even terugkomen op de athletiekwedstrijden van de R.K. Sport Centrale op Zondag jl., dan doen wij dat in de eerste plaats om onze voldoening uit te spreken over het feit, dat de jeugd hier zeer sterk was vertegenwoordigd. Ruim honderd deelnemers waren aan de start verschenen en dit houdt beloften in voor de toekomst. Het waren niet allen athleten of toekomstige, maar er wàs materiaal, doch bovenal: belangstelling.

Vermelding van de juniores verdient de 15-jarige **Fijnje**, die het hoog- en verspringen, respectievelijk met 1,55 en 5,48 m. en de 80 m. hardlopen in 10,3 sec. voor zijn rekening nam. Inderdaad een athleet met aanleg, hetgeen ook van **Van Oosten** gezegd mag worden. Wij menen hen echter te moeten waarschuwen tegen het deelnemen aan te veel nummers. Dit komt der praestatie niet ten goede en het kan gauw te veel van het lichaam vergen. Men kan ook te royaal met zijn krachten omspringen. Een voorbeeld hiervan leverde de 17-jarige **Varsovia**, die 's morgens om 10 uur een voetbalwedstrijd speelde en 's middags van plan was de 800 en 1500 m. te lopen en tevens aan het verspringen mee te doen, doch op advies van zijn trainer zag hij van deelname van de 800 m. af.

Wij zijn van oordeel, dat hier een taak voor de clubbesturen is weggelegd, die o.a. ook min of meer verantwoordelijk zijn voor het lichamelijk welzijn der leden.

Ondanks zijn vermoeidheid liep **Varsovia** een keurige en moedige 1500 m. Geheel alleen nam hij de kop en stond die niet meer af. Als hij over voldoende doorzettingsvermogen beschikt, zal hij in de toekomst op de middenafstanden nog wel van zich doen spreken.

Ook de nieuweling **Giribaldi**, die nog slechts enkele maanden in training is, gaf blijk goede vordering te hebben gemaakt en wij zijn er van overtuigd, dat deze serieuze athleet zeer binnenkort een bedreiging voor Nieuw zal vormen.

De verrassing van de dag was de overwinning van **Anasagasti** op Rosario Jr., op de 100 m. Van dezen 18-jarigen jongeling zal Curaçao nog veel plezier beleven. Wij zijn van oordeel, dat zijn tijd van 11,9 sec., gelijk staat met 11 sec., indien gelopen zou zijn op een goede sintelbaan en onder zeer gunstige weersomstandigheden. Hij mist echter nog de nodige rapheid, loopt nog iets te rechtop en schommelt nog te veel met het bovenlichaam.

Willems passeerde ongeveer gelijk met Rosario de finish. Ook Willems is een sprinter met veel aanleg. Hij is nog wat onevenwichtig en mist het nodige zelfvertrouwen. Een athleet is pas op de eindstreep geslagen, Willems! Wij geloven, dat hij meer zal praesteren op de 200 m., dan op de 100 m. Bepaald ontactisch liep hij de 200 m. Zijn aanvangssnelheid met de sterke wind in de rug, was veel te gering. Hij vestigde de indruk er genoegen mee te nemen Rosario Sr. te kloppen en later bevestigde hij ons dit ook. Dit gelukte hem ook gemakkelijk, maar hij was geen ogenblik een bedreiging geweest voor Anasagasti, die zeer snel was vertrokken en op topsnelheid was, toen hij tegen de sterke wind moest optornen. Willems echter begon pas aan te zetten, toen hij de wind tegen zich kreeg.

Wij menen goed te doen de sprinters er op te wijzen, dat zij er zich voor moeten hoeden in series, waarin zij een walk-over kunnen behalen, op volle kracht te lopen. Dat is onnodige krachtverspilling. Wij begrijpen, dat dit jeugdige overmoed is en vergeven het hun daarom gaarne.

Henri Prince leverde ook een goede praestatie bij het verspringen. Zijn sprong van 6,01 m., is echter nog voor verbetering vatbaar. De benen moeten er nog wat meer uitgegooid worden, Henri. De praestatie van **Vos** bij het hoogspringen (1, 70 m.) trok ook de aandacht. Wat heeft deze reus een veerkracht in de benen. **Labast** en **Martijn** bleven op dit nummer beneden hun kunnen.

De opmerking, dat sommige jongeren te veel hooi op hun vork hadden genomen, geldt in niet mindere mate voor de oudere athleten. **Rosario Sr.** bv. liep de 200 en 800 m., stiet kogel, wierp discus en speer en liep tenslotte de 400 m. in de estafette. Ook **Pannefiek** bezondigde zich hieraan. Zou het niet verstandiger zijn zich meer op de praestatie toe te leggen dan op het behalen van prijzen? Het heeft bovendien nog een ander bezwaar. Men kan niet overal tegelijk zijn, men raakt vermoeid (hoe sterk zij overigens ook zijn) met het gevolg, dat men op zich moet laten wachten.

Komt heren, gij behoort mede te werken aan een vlot verloop der wedstrijden. Dank zij der grote voortvarendheid van den voorzitter-kamprechter, den heer **Faay**, kon dit moeilijk programma op tijd worden afgewerkt, maar ge hebt hem daarin wel eens gedwarsboomd.

Tenslotte nog een enkel woord over de estafettes. Over het algemeen gaven de ploegen blijk weinig of niet te hebben geoefend op het overgeven van de stok. Hieraan moet veel meer zorg worden besteed. Disqualificaties konden dan ook niet uitblijven.

Alles bij elkaar genomen was het een zeer geslaagde middag. Hij leerde ons, dat er bij de jeugd belangstelling, veel belangstelling voor athletiek is en dat de cracks moeten oppassen om niet door de jeugd te worden verdrongen."

[Den medewerkers zij er op gewezen, dat het publiek van een courant altijd de meest actuele stof eist. Wil

BELANGRIJKE WEDSTRIJDEN.

Vanmiddag om 16.45 uur zal er een interessante voetbalwedstrijd plaats hebben **om de Amstel tropee**, beschikbaar gesteld door den heer J. A. Nieuw van Aruba, op het terrein Mundo Nobo tussen de voetbalverenigingen R.C.A. van Aruba en R.C.C. van Curaçao.

Op 20 uur is er dan een spannende tennisdemonstratie op de banen van de S.V. „Kwiek" tussen de heren V. Henriquez (kampioen van Aruba) en O. Salas.

Morgen zal het Arubaanse elftal wederom uitkomen, doch ditmaal tegen een elftal van de K.S.L.I.

KATHOLIEKE SPORTCENTRALE

Wedstrijden:

10 uur: R.C.A. (Aruba) — Combinatie Boca Junior-Caribbean.

10 uur: Olympia — Blauw Wit.

12 uur: Baseball: B.B.C. — Volharding.

16.30 uur: Jong Bonaire — Ajax.

De korfbalclub Vief zal uitkomen tegen Kwiek op het Kwiekterrein.

DON BOSCO.

Programma Vierde Onderwijsdag 26 Augustus te houden op Habaai:

8 uur: H. Mis met Algemene H. Communie.

8.45 uur: Ontbijt.

9.45 uur: Algemene Vergadering.

Op deze vergadering worden **alle** onderwijzers en onderwijzeressen verwacht.

Agenda.

1. Opening.
2. Welkomstwoord.
3. Toespraak van den geestelijken adviseur.
4. Voorlezing notulen der vorige onderwijsdag.
5. Lezing door den Pater Lector Bernulfus Schipper — „Christus als Leraar", voorbeeld van den onderwijzer.
6. Sluiting.

11.30 uur: Koele dronk.

12.30 uur: Lunch.

13.30 uur: Vertrek naar de hof van Hato.

Voordrachten: Hr. Corn. Sengers: Muziekpraatje. Mej. Herrera: Mijn kweekschooltijd in Nederland. Mej. Pinto declamatie: „El Raton Boracho". Pater Willibr. Brada: „Christelijke gebruiken op Curaçao".

Daarna bezichtiging van de K.L.M. onder deskundige leiding.

16.30 uur: Vertrek naar Habaai.

17 uur: Pontificaal Lof.

NEDERLANDS MANNENKOOR.

De leden van het Nederlands Mannenkoor worden er aan herinnerd, dat as. Woensdag, 27 Augustus om 20.15 uur een zangrepetitie zal gehouden worden in de R.K. Kerk te Groot Kwartier.

BOTICA'S.

Deze week hebben de volgende botica's de Zondag- en nachtdiensten:
Punda: Wilhelmina.
Otrabanda: Centraal.

GENEESKUNDIGE DIENST.

De dienst in het stadsdistrict wordt waargenomen van 23 Augustus 18 uur af tot 24 Augustus 20 uur door den gouvernements-geneeskundige: H. L. Chateau, Julianaplein 42, telefoon no. 1259.

DOOD VAN MR. T. S. COOKE.

Eergisteren overleed in New York tengevolge van een auto-ongeluk Mr. T. S. Cooke, vice-president van de Standard Oil Company.

Mr. T. S Cooke was een welbekende persoonlijkheid op Aruba, waar zijn dood ten zeerste zal worden gevoeld. Sedert de vestiging op Aruba was hij verbonden aan die maatschappij. Dat hij ruste in vrede.

BEKENDMAKING!

INSPECTIE DER BELASTINGEN.

Dengenen die in de Gouvernements-bergplaatsen goederen langer den **dertig dagen** in tijdelijke opslag hebben, wordt verzocht, **binnen een week**, daarover te beschikken. Indien aan dit verzoek niet wordt voldaan, zal de Administratie der Belastingen tot verkoop der goederen overgaan. Een opgave van de opgeslagen goederen ligt ten kantore van den ondergetekende ter inzage van belanghebbenden.

Willemstad, 25 Augustus 1941.

De Inspecteur der Belastingen,
B. IRVING MUSSENDEN.

635)

Politiek en Oorlog.

POOLSE KABINETSCRISIS.

De Poolse regering aanvaardde het ontslag van drie ministers, die zich verzetten tegen de overeenkomst van Polen met Rusland. De ministers zijn August Valeski van Buitenlandse Zaken, dr. Marian Seyda van Justitie en generaal Casimir Sonsukowski zonder portefeuille (Londen. (AP) 23.8).

BELANGRIJKE DOCUMENTEN IN DUITSE HANDEN?

Het koeriervliegtuig van maarschalk Vorosjilov schijnt volgens Duitse beweringen in handen te zijn gevallen van de Duitsers. Talrijke belangrijke en geheime documenten en ander materiaal voor het Russische opperbevel vielen zodoende in Naziehanden. Het vliegtuig werd in de motor geraakt toen het laag vloog over een vliegveld, dat reeds door de Duitsers bezet was (Berlijn, (AP) 23.8).

Zou dit weer de voorbode zijn van zogenaamde onthullingen, waarin de Nazie jongleurs zo handig zijn.

LENINGRAD ZAL NIET VALLEN.

Het Rode leger van de Noordwestelijke sector heeft zich stevig genesteld in de loopgraven rond de oude hoofdstad. In de afgelopen nacht deed dit leger een stormachtige aanval op de aanrukkende Duitse legerscharen. **Binnen de stad zelf vormt het volk van Leningrad een eigen leger, dat gedrild wordt op de grote pleinen en de oevers van de Newa.** Alle straten worden opgegraven en overal verrijzen de barricades. De Russische linies, die de hoofdstad verdedigen, lijken onwrikbaar voor de geweldige onophoudelijke Duitse aanvallen. Overal in de stad worden massabijeenkomsten gehouden en de bevolking zweept zich op tot een delirium van haat tegen de aanrukkende Nazies.

De vrouwen en mannen der stad hebben gezworen, dat de Nazies hun graf zullen vinden, zij het dan in de ruïnes van de stad. Evenals in de burgeroorlog zullen de vrouwen strijden naast hun mannen, zonen en broeders tot de laatste druppel bloeds. De correspondenten der bladen berichten, dat de afweerkanonnen zonder ophouden vuren in de voorsteden. Troepen, trucks en auto's trekken in een gestage stroom naar de bedreigde posten. De arbeiders in de fabrieken blijven op hun plaats, 48, ja zelfs 72 uur aan een stuk.

Uren ver laaien in het nachtelijk duister de vuren in de Golf van Finland, waar de Russische vloot alle vijandelijke schepen in brand heeft geschoten. Er schijnt een lichtelijk optimisme over de critieke Russische positie bij Leningrad. Het oorlogscommuniqué van het Sovjet commando deelde mede, dat de situatie nog onveranderd was gebleven bij Kingisepp en Novgorod ten Zuiden en Zuidwesten van de stad, evenals bij Gomel in de lager gelegen centrale sector. Het is reeds de vierde dag, dat de Nazies in een uiterste krachtsinspanning trachten de stad te overmeesteren. Maar zij worden nog steeds met even veel kracht tegengehouden. Alhoewel Gomel door de Russen verlaten is, geven de militaire waarnemers toch toe, dat de Russen steeds tegenaanvallen blijven doen. Bereden Rode detachementen bestoken tot diep achter de Duitse linies het Nazie-leger. Van deze aanvallen wordt niet veel bekend, doch de schrale berichten wijzen er wel op, dat menig Duitse divisie bij deze aanvallen zware verliezen lijdt. De cavalerie valt met ware heldenmoed met het blote zwaard de Duitsers aan en men vermeldt, dat tijdens één gevecht 400 Nazies het leven lieten.

De situatie in de Oekraïne werd in het oorlogsbulletin niet nader aangeduid, maar andere officiële bronnen deelden mede, dat er wild gestreden wordt langs de oevers van de Dnjepr om de Duitse overtocht van de rivier tegen te houden. De Russen strijden met ware doodsverachting. Nadat de Duitsers een brug over de Dnjepr door hun pontonniers hadden doen aanleggen en zij over de rivier trokken, deden de Russen plotseling een aanval en vernietigden zij de brug weder. Hierbij verloren de Duitsers 9 tanks en 800 man. Het lukte den Russen bovendien 26 boten, overladen met Duitse troepen, tot zinken te brengen, waarbij alle Duitsers door de golven van de wild stromende rivier werden verzwolgen.

Alle telegrammen uit Leningrad staan vol van de onwrikbare wil van de bevolking om de stad ten koste van alles te redden van de ondergang. Onbegrijpelijk is het enthousiasme van de 3 millioen bewoners van dit communistisch bolwerk om een wereld een zege te laten zien, die zijn weerga in de geschiedenis niet vindt. Tienduizenden rukken op naar de fronten met de vaste wil, dat de stad niet vallen zal bij het leven zijner bewoners (Henry Cassidy, Moskou, (AP) 22.8).

DUITSERS EN FRANSEN TEGEN FRANSEN.

Uit Parijs komen nog steeds berichten, dat de politie bezig blijft talrijke personen te arresteren, die gekant zijn tegen de bezetting der Duitse troepen. Toen Woensdag jl. de campagne begon, werden er op een dag 6.000 achter slot en grendel gezet. De politie van Argenteuil begon een zuiveringsactie in deze communistische voorstad en ook de andere voorsteden werden onderzocht naar ontevreden elementen. Vele huizen werden van onder tot boven onderzocht en soms werden gehele straten afgezet om zeker te zijn, dat niemand kon ontsnappen. Te Clermont Ferrand veroordeelde de militaire rechtbank 6 De Gaulle-officieren bij verstek tot straffen van 20 jaar gevangenisstraf en tot de dood.

Van meer belang echter nog zijn de publicaties, die dezer dagen in de Franse pers verschijnen. De groep Doriot eist, dat de maatregelen, die de Duitsers tegen de communisten nemen, ook door de Franse autoriteiten zullen worden overgenomen. En deze maatregelen zouden niet alleen voor de communisten moeten gelden, maar ook voor de joden, de vrijmetselaars en de aanhangers van De Gaulle.

Heden maakte de bevelvoerende generaal van het Duitse bezettingsleger bekend, dat de Fransen, die gearresteerd worden, beschouwd zullen worden **als vijanden en schuldig verklaard** worden van moord op hoge Duitse officieren. Het bevel zegt verder, dat indien **er meer aanvallen op Duitse autoriteiten plaats hebben, deze vijanden** in aantallen zullen worden doodgeschoten volgens de mate van de ernst der feiten.

De order was ondertekend door luitenant generaal Von Schaumburg en ging om 12 uur in. Als aanleiding van deze order wordt aangegeven de moord op een hogen Duitsen officier, waarschijnlijk een kolonel van de Duitse Staf te Parijs, die dood gevonden werd in de mètro. Deze moord had plaats, nadat de massa-arrestaties van Joden en communisten begonnen waren in de arbeiderswijken van Parijs. Op de dag van de moord zelf werd de order door den generaal reeds geschreven, doch pas heden werd hij bekend gemaakt aan de bevolking (Vichy, (AP) 22.8).

STAAT VAN BELEG LANGS DE ADRIATISCHE KUST.

Uit Zagreb komt bericht, dat de Kroatische leider van de Staat heeft medegedeeld, dat de gehele Adriatische kust van Fiume af door de Italiaanse regering in Staat van Beleg is verklaard (Berlijn, (AP) 23.8).

De fascistische leider der Kroaten Pavelitsj zeide, dat de Italiaanse regering hiertoe was overgegaan in het belang van de oorlogvoering. De onmiddellijke maatregelen hiervan zijn, dat het Italiaanse militaire commando invloed kan uitoefenen op de zaken van publieke veiligheid en het verkeer. De Kroatische leider verklaarde gelukkig te zijn, dat het land gezamenlijk met Italië mocht samenwerken ter bescherming van de onafhankelijkheid van Croatië.

Pavelitsj stelde de Kroatische legereenheden onder het bevel van den Italiaansen opperbevelhebber. De spoorweg- en telefoonverbinding tussen Fiume en Split staan onder de directe Italiaanse legerleiding. Dr. Farcic stelde een burgercommissie uit deze streek aan, die zal samenwerken met den commandant van het tweede Italiaanse leger om een goede gang van zaken te bevorderen (Berlijn, (AP) 23.8).

GENERAAL AUCHINLECK IN LONDEN.

De nieuwe opperbevelhebber van het Britse leger in het Midden Oosten, generaal Auchinleck, bezocht dezer dagen Londen. Het doel van zijn bezoek kon niet worden opgegeven, maar wel was hij bij Churchill. Dit is zijn eerste bezoek aan Londen na zijn postverwisseling met generaal Wavell (Londen, (AP) 23.8).

IJSLAND ZAL TOT DENEMARKEN TERUGKEREN.

De premier van Denemarken, Thovald Stauning, verklaarde in het Deense lagerhuis, dat IJsland geen keus had bij de bezetting van het eiland door de troepen van de Verenigde Staten. Maar de regering vertrouwde op de belofte van de Verenigde Staten, dat het strategisch zo belangrijke eiland na de oorlog weder verlaten zou worden. De premier wees tevens op de mogelijkheid, dat IJsland direct bij de oorlog zou betrokken worden.

Zowel het Hoger- als het Lager Huis namen met algemene stemmen de anti-communistenwet aan, die nu van kracht wordt na de handtekening van den koning (Kopenhagen. (AP) 22.8).

DE STRIJD IN DE OEKRAINE.

Berlijn beweert dat het Westelijk gedeelte van de Oekraïne reeds gedurende enige dagen geheel in handen is van de Duitsers. De hoofdstrijd woedt om de Dnjepr en er is enige tegenstand bij de Pripetmoerassen. De Russen wierpen verse troepen in de strijd in een poging om de Duitsers oostwaarts terug te werpen. Men geeft toe dat er overal groepen zijn die fel weerstand blijven bieden, soms tot ver achter de vooruitgeschoven Duitse linies (Berlijn, (AP) 22.8).

HET FINSE COMMUNIQUÉ.

Het Finse legercommando gaf een communiqué uit om de resultaten der operaties ten Noordwesten van het Ladogameer mede te delen. De Finnen slaagden erin de Russen op twee punten te omsingelen. Tijdens deze omsingelen werd de 168ste Russische divisie voor een groot gedeelte vernietigd. De rest van deze divisie trok zich terug op Valamo, waar het beroemde oude klooster gelegen is. Vele schepen echter, waarmede de overtocht naar het eiland plaats had, werden tot zinken gebracht. Deze divisie moest grote hoeveelheden materiaal achterlaten, die in handen vielen van de Finnen. Zodoende werden buit gemaakt 300 auto's, verscheidene honderden paarden, dozijnen geweren en een grote hoeveelheid ammunitie. Tezelfder tijd trokken ook de 142ste en 189ste divisies terug naar Kilperansaari en Hitola. Bij deze terugtocht leden de Russen grote verliezen, terwijl de Finnen bleven aanvallen, zodat de Russen geen kans kregen zich te herstellen.

Ook deden de Finnen een rechtstreekse aanval ten Zuiden van de Hitola-lijn en zij dreven een diepe wig tot aan de rivier Vuoksi. Bij deze gevechten werd de verse 265ste divisie, die vanuit Moskou ter versterking gestuurd was, geheel uit elkaar geslagen en de 115de divisie werd met zware verliezen teruggeworpen tot aan de westelijke oever van de rivier de Vuoksi.

Talrijke andere kleinere detachementen der Russen in de strijd geworpen werden vernietigd. In een poging om de wig in het vijandelijk land te verbreden werd de oever van de Vuoksi veroverd van Enso tot aan Kiviniemi. Van het Zuiden uit werd Kakisalmi genomen. Kakisalmi was een sterke Russische vesting op de westeroever van het Ladogameer, 75 mijl ten Noorden van Leningrad gelegen (Helsinki, (AP) 22.8).

DE DUITSE BERICHTEN OVER DE STRIJD IN RUSLAND.

Het opperbevel van de Duitse legermacht maakt melding van zeer grote Russische verliezen aan manschappen en materiaal. Men geeft toe, dat de Russen steeds opnieuw verse troepen in de strijd werpen. Vastgesteld wordt, dat alhoewel het lot nog niet beslist is bij de ingang van deze derde oorlogsmaand van de Russische strijd, de toekomst met het volste vertrouwen kan worden tegemoet gezien.

De Duitse strijdkrachten zijn nog ongeschokt. Het opperbevel schat de Russische verliezen op 1.250.000 aan gevangenen, 14.000 tanks, 15.000 kanonnen, 11.250 vliegtuigen en een enorme hoeveelheid ruwe materialen in de fabrieken in de industriële centra. Berlijn schat het aantal Russen, dat buiten gevecht gesteld is, als zijnde, dood, gewond of gevangen op ten minste 5.500.000 soldaten.

Mannen van 17 tot 55 jaar kunnen vrijwilligers worden in een speciaal elite corps, de zogenaamde lijfgarde van Hitler. Zij blijven in deze garde zolang als de oorlog duurt. Deze garde neemt een belangrijk aandeel in de strijd in de Oekraïne en bij Leningrad. Ook de Italianen vechten mede in de Oekraïne. Odessa ligt al dagen lang onder het artillerie-vuur van het Duitse leger.

De Finnen, tezamen met de Duitsers, rukken steeds nader op Leningrad aan en alhoewel de stad zelf nog niet bereikt is, doet de oproep van den Russischen generaal Vorosjilov tot de bevolking vermoeden, dat de stad zich in direct gevaar bevindt (Berlijn, (AP) 22.8).

DUITSE BEVOORRADINGSSCHEPEN AANGEVALLEN.

Radio Moskou deelde mede, dat een hele vloot Duitse bevoorradingsschepen vol met versterkingen voor het Duitse leger in de Oekraïne tijdens haar tocht langs de Roemeense kust door Russische bommenwerpers werd aangevallen. Verscheidene schepen werden zwaar beschadigd, twee werden tot zinken gebracht en een ging in vlammen op. (Londen, (AP) 22.8).

VERANDERING IN DE BULGAARSE LEGERLEIDING.

Volgens berichten van de as-mogendheden staan de onlangs bekend gemaakte veranderingen in de Bulgaarse legerleiding in verband met de sabotages door Bulgaarse communisten gepleegd te Varna en Burgas. Hier hebben de Duitsers een grote handelsvloot liggen van bijna 100.000 ton om hun leger bij de Zwarte Zee van voorraden te voorzien. De Duitsers waren ten hoogste ontstemd over de slappe maatregelen, die tegen de communisten genomen werden. Zij eisten een krachtiger leiding om een herhaling van sabotage te voorkomen. De sabotage werd gepleegd nadat de communisten in deze twee havensteden gedemonstreerd hadden tegen de houding der Bulgaarse regering ten opzichte van Duitsland, welke houding wel eens zou kunnen leiden tot een oorlog met Rusland. De Duitsers hebben hun bevoorradingsschepen in deze havens geankerd, om zodoende veilig te zijn tegen de Russische luchtaanvallen. Deze schepen liggen vol oorlogsmateriaal en olie en worden ontscheept zodra de Duitsers een bepaald punt in de Oekraïne bereikt hebben.

JAPAN WORDT ZENUWACHTIGER.

Uit Bangkok komen berichten in Japan, waaruit blijkt, dat de Verenigde Staten en Engeland een groots opgezette propaganda in Thailand voeren om dit land in de anti-Japanse sfeer te krijgen. (Tokio, (AP) 23.8).

DE JAPANSE STUDENTEN BIJ DE LANDBOUW.

In Japan werd een decreet uitgevaardigd, waarbij ter vermeerdering van de landbouwproductie de studenten tijdens de herfst verplicht worden in de landbouw te werken. Dit systeem zal in het program van alle Japanse scholen worden opgenomen. (Tokio, (AP), 22.8).

ALLERLAATSTE NIEUWS.

Boven Engeland verscheen in de afgelopen nacht bijkans geen vijandelijke vliegtuigen. Enige vliegvelden werden gebombardeerd.

Over de toestand aan de rivier de Dnjepr zijn geen duidelijke gegevens te verkrijgen. Het schijnt, dat op sommige plaatsen de Duitsers er in geslaagd zijn over de rivier te komen. Het grootste gevaar voor de Russen blijft echter het leger van generaal Von Bock, dat bij Gomel doorbrak. Van dit punt af kan hij afslaan naar het Zuidoosten op Charkov aan of naar het Noordoosten naar Moskou.

De eerste manoeuvre zou Kiev geheel bloot leggen en de toegang zou geforceerd worden naar het rijke Donetz-bekken met de rijke oogsten en de belangrijke industriële centra.

Uit Ankara komen geruchten, dat Iran genegen zou zijn een klein aantal Duitse agenten uit het land te zetten.

Berlijn beweert, dat de stad Cherkasi aan de Dnjepr, 90 mijl ten Zuidoosten van Kiev, genomen is.

De Roemeense boerenleider Juliu Maniu heeft bij generaal Antonescu krachtig geprotesteerd tegen de Roemeense deelname aan Duitse zijde in de oorlog met Rusland buiten de eigenlijke gebieden, die vroeger aan Roemenië behoorden, zoals de provincie Bessarabië en Boekowina. Maniu zegt in zijn protest, dat Roemenië alleen voor zijn eigen belangen strijden moet en dat de regering niet gerechtigd is het Roemeense volk te laten strijden voor de Duitse belangen. Geen bloed mag vergoten worden, tenzij alleen voor de Roemeense zaak. Hij wijst er op, dat het eigenlijk een hartverscheurende situatie is, dat de Roemenen vechten naast de Hongaren, die hen beroofden van Transsylvanië. Tot slot waarschuwt hij, dat Engeland de geallieerde van Rusland waarschijnlijk de oorlog winnen zal.

De minister van Binnenlandse Zaken te Vichy, Pierre Pucheu ontsloeg 9 burgemeesters en ontbond 31 gemeenteraden. De redenen van deze ontslagen en ontbindingen bestrijken een heel veld van ongerechtigheden, zoals vijandelijkheid tegen de restauratie van de Staat, beledigingen van maarschalk Pétain, dronkenschap enz. Reeds enige tijd geleden was een campagne begonnen tot zuivering, maar deze was mislukt. Nu begint men weer opnieuw.

Generaal Auchinleck heeft Churchill een nauwkeurig verslag uitgebracht over de situatie in het Midden Oosten en de maatregelen, die genomen worden aan de Iranese grenzen. Ook de Russen concentreren zich op de grenzen van Iran. De toestand is zeer spannend.

Duitse invloed in Zuid-Amerika

Brazilië's tweeslachtige houding.

Dezer dagen zal de Braziliaanse Regering een inschrijving openen op een nieuw op te richten spoorlijn in de staat Maranhao aan de Noordkust. Er zijn slechts 2 concurrenten naar de concessies van deze lijn: de **Pan-American Airways** en de **Duitse Condor lijn.** Maar het bezit van deze lijn is van enorme strategische waarde en daarbij verzinkt de handelswaarde ver in het niet. De „Panam" zal er op aanwijzing van de legerautoriteiten der Verenigde Staten alles op zetten om deze concessies te verkrijgen. De Duitsers echter, die de toewijzing niet afwachtten, begonnen reeds een voorlopige route van Sao Luiz aan de kust naar Grajahu, Loreta en Caxias, ongeveer 400 mijl het binnenland in. Hierdoor werd de bestaande Duitse lijn langs de kust van Brazilië weder belangrijk uitgebreid. Deze luchtlijn loopt nu van de Zuidgrens tot aan de monding van de Amazone, gaande langs de strategisch belangrijke plaatsen Pernambuco en **Natal.** Een zijlijn voert naar Fortaleza en vandaar weer naar de kust te Parahyba en nog verder naar Pará. De nieuwe luchtlijn loopt nu iets Oostelijker van Pará het binnenland in.

Ook de Italiaanse lijn loopt van Rio de Janeiro naar Pernambuco en vandaar naar Afrika en Europa. En deze lijn vormt de grote verbinding tussen de asmogendheden en haar agenten en bewonderaars in Zuidamerika. Deze vliegtuigen van de Duitsers en Italianen vliegen slechts op de kostbare Amerikaanse vliegtuigolie.

De Noordkust van Brazilië, tussen Natal en de Guiana's, wordt door de Amerikaanse Generale Staf beschouwd als van biezonder groot belang voor de verdediging van de Verenigde Staten en Zuid-Amerika. Volgens de experts op strategisch gebied moet op deze kust de eerste vijandelijke aanval plaats hebben van de kusten af van Afrika. Hier is het dan ook, dat een krans van vliegvelden wordt aangelegd door de legerautoriteiten om een eventuele invasie te weerstaan. **In deze streek, vooral te Pará, liggen de geweldige oliereserves van Brazilië opgeslagen.**

Waar blijven deze spionnen?

En nu juist in het midden van deze belangrijke streek zijn de Duitsers met de nieuwe luchtlijn begonnen. Alleen te Fortaleza bestaat er een paspoortcontrôle voor passagiers, die zowel per vliegtuig als per schip binnenkomen. Maar op de andere plaatsen, waar de vliegtuigen landen, bestaat zulk een controle niet. **Volgens mededelingen van de plaatselijke autoriteiten komen iedere week tenminste 6 Duitsers op deze plaatsen aan en verdwijnen zij van hier met de vliegtuigen, ongecontroleerd, het binnenland in.** Het vreemde is, dat de vliegtijden nog zijn uitgebreid, terwijl de Duitse luchtlijnen in Colombia, Peru, Ecuador en Bolivia zijn opgeheven, waardoor het eigenlijke handelsbelang sterk verminderd is voor de Braziliaanse lijnen.

Juist een week voordat de Braziliaanse minister van Buitenlandse Zaken bepaalde, dat Brazilië het volkomen eens was met het voorstel van Uruguay om alle havens van de Zuid-Amerikaanse Staten open te stellen voor de oorlogsvaartuigen van elke Amerikaanse natie in oorlog, om zodoende de Panamerikaanse verdediging te verzekeren, begonnen de Duitsers met de nieuwe luchtlijn. Deze bijna gelijktijdige gebeurtenissen geven wel een heel duidelijke kijk op Brazilië's tweeslachtige houding.

Brazilië schijnt bewust geen partij te willen kiezen zolang het niet zeker is van de ontwikkeling der wereldsituatie. Toch zijn er tekenen, die er weer op wijzen, dat de laatste tijd de houding van de Braziliaanse regering een wijziging ondergaat ten gunste van de Verenigde Staten. Brazilië heeft geweigerd der „Air France" toe te staan haar vroegere werkzaamheid op twee luchtlijnen te hervatten. **Eveneens werden de Duitse lijn van Pará noordwestwaards naar Oyapoc en de uitbreiding van de Italiaanse Lati-lijn van Manaos naar Caracas verboden.**

Dit neemt niet weg, dat zich in de Braziliaanse wateren nog 23 Duitse schepen bevinden, die geheel vrij zijn en die op zo gelukkige wijze het scheepstekort van de Geallieerden zouden kunnen verminderen. Ook ligt er een Duits schip in de haven van Pará met 200 ton rubber aan boord, terwijl de Braziliaanse fabrieken moesten gesloten worden wegens een tekort aan rubber.

Terwijl Brazilië dus steeds blijft wankelen en slechts schoorvoetend enige gunsten toestaat voor de Pan-Amerikaanse zaak, overladen de Verenigde Staten Brazilië met alle mogelijke voordelen. De economie wordt gesteund door de aankoop van geweldige hoeveelheden ruwe materialen. Daarnaast verstrekken de Verenigde Staten grote leningen voor het bouwen van fabrieken, het aanleggen van spoorwegen, voor de electrificatie van het land en voor de aanleg van uitgestrekte plantages.

De belangen van Uncle Sam worden steeds groter in Brazilië. Hierdoor zal dit Zuidamerikaanse land binnenkort toch moeten kiezen. Hopenlijk is het spoedig.

ARUBA.

DEFILÉ OP DE PLAYA.

Ter gelegenheid van de 61ste verjaardag van H.M. Koningin Wilhelmina zal **Zaterdag 30 Augustus 1941** te Oranjestad een Militaire Parade worden gehouden, gevolgd door een defilé door de stad.

De troepen zullen worden opgesteld op het voetbalterrein van de Aruba Juniors S. V. tegenover het R. K. Kerk, waar de Gezaghebber zal inspecteren.

Vervolgens mars langs R.K. Kerk, Gezaghebberskantoor, Noordstraat, Emmastraat, Nassaustraat, Oude Schoolstraat, Wilhelminastraat, Douanekantoor, Zoutmanstraat, Rooiweg, Verlengde Wilhelminastraat.

Medewerking zal worden verleend door het muziekcorps Sint Michael van de frères te Oranjestad.

FILM.

The Earl of Chicago (Roxy). Deze film laat zien tot welke conflicten het onvermijdelijk moet komen, wanneer Europa en Amerika al te dicht met elkaar in contact komen. Daarom is deze film een les voor de huidige situatie. Tussen die twee werelddelen ligt een oceaan, waar men tegenwoordig over kan vliegen, maar de geestelijke baaierd tussen deze twee werelddelen zal blijken onoverkomelijk te zijn. De film op zichzelf is niet onaardig, al is het karakterloze gezicht van den vertolker van de hoofdrol misschien nog minder te genieten dan zijn platte uitspraak. De meest karakteristieke scènes zijn eigenlijk nog die, welke buiten het verhaal staan en een Gids laten zien, die een troep touristen door het kasteel leidt. Zo iets herinnert aan de „oude waereld". Gaat deze film maar eens zien, zij is het toch wel waard.

De hoofdfilm wordt voorafgegaan door een voorprogramma, waarin het moeilijk is een synthese te vinden. Roosevelt en Churchill ontmoeten elkaar: een godsdienstoefening op zee wordt vertoond, waar beide volksleiders aanwezig zijn. Beiden zeggen te strijden voor de triomf van het Christendom.

Niet alleen, dat Kruis en IHS op beider banier ontbreekt, maar wat erger is, in hetzelfde programma wordt een gedeelte van de kloddercampagne vertoond, de vuile v-vertoning, die op Curaçao ook al aanhangers krijgt. Er was een tijd, dat men ook voor de triomf van het Christendom streed. Toen fluisterde de film-stem niet mystiek-lokkend „the symbol of hope" (wat het niet is), maar toen droegen de soldaten het Kruis in triomf voorop. Tóén heeft men ook gewonnen.

The Voice in the night (Cinelandia). Dit is een van de hoogst spannende, sensationele, doch tegelijkertijd tendentieuze oorlogsfilms, welke gedurende Wereldoorlog II tot nu toe werd vervaardigd, althans op Curaçao werd vertoond.

Een zeer actueel onderwerp behandelend, nl. het doen plaats hebben van radio-uitzendingen door een aantal opposanten van het Nazieregime, onder leiding van een medicus, door middel van een geheime verplaatsbare geheime kortegolf-zender, elke avond van een ander punt in Duitsland werkend en welke, **zoals vanzelf spreekt** door de „Gestapo" gelocaliseerd en tot zwijgen gebracht moet worden, hetgeen natuurlijk zeer vele moeilijkheden en listigheden, alsmede de nodige momenten, waarop er „spanning" is, met zich medebrengt, **van dit alles zal het zozeer op sensatie en gruwelijkheden beluste hedendaagse publiek met volle teugen kunnen genieten!**

Zoals natuurlijk, waar hier sprake is van een oorlogsfilm, gemaakt in een land, behorende tot de tegenpartij van de Staat, waarin deze onverkwikkelijke „geschiedenis" zich afspeelt, bestaat de vijand vrijwel uitsluitend uit de laagste en gemeenste elementen en begaan deze uitsluitend de laagste gemeenheden, doch dat een meisje, aangerand door een lid der „Gestapo", als compensatie naar een concentratiekamp gezonden wordt en dat, terwijl „der Führer" overdag een officiële rede houdt in een stadion, voor tienduizenden, deze kleine „Stem in de Nacht" plotseling dezelfde uitzending dezer rede aanvult en besluit met enig commentaar, lijkt, op zijn zachtst uitgedrukt twijfelachtig, doch een verblijdend teken is, dat zelfs deze felste anti-nazies-makers van deze film tóch nog een aantal (geteld 11) „goede" Duitsers weet te ontdekken, nl. de helden dezer film, waar alles „om draait".

Waar men wellicht méér van genieten kan, is het werkelijk meesterlijke spel van Clive Brook; dit na zo'n lange tijd wederom eens te zien, is zeker een gang naar „Cinelandia" méér waard!

Nogmaals vraagt men zich af, of er dan niet alreeds haat genoeg in de wereld is en of het niet te hopen is, dat het publiek spoedig genoeg moge krijgen van dergelijke hedendaagse oorlogsfilms, het iets eisen moge aangeboden te worden voor amusement en ontspanning, dat meer in zijn lijn ligt en dan maar uitroepen moge: „Geef ons maar Carmen Miranda! — tssssjike, tssssjike — boemmmm!" Dáár wordt het zeker niet minder van!!......

Uit een brief uit Nederland aan iemand op Curaçao:

„de grootste luxe is hier momenteel met een watje met benzine een olievlek uit je pak halen."

(Men heeft nòch het een, nòch het ander!)

EMMASTAD.

SOCIETEIT „ASIENTO".

Dagschotels:

Heden: Hutspot met klapstuk.
Morgen: Kip met compote.
Maandag: Geb. lever, purée, snijbonen.

Agenda:

Maandag, 25 Augustus 20.15 uur: Schermafd. Sportclub „Asiënto" in het repetitielokaal.
Dinsdag, 26 Augustus 19.30 uur: Clubavond biljartver. „Asiënto".
Dinsdag, 26 Augustus 20.00 uur: Repetitie „Ido" -orkest.
Woensdag, 27 Augustus 19.30 uur: Biljartwedstrijd clubkampioenschap Curaçao.
Donderdag, 28 Augustus 19.30 uur: Biljartwedstrijd Clubkampioenschap Curaçao.
Vrijdag, 29 Augustus 19.30 uur: Clubavond Biljartver. „Asiënto".
Vrijdag, 29 Augustus 20.00 uur: Ledenvergadering biljartvereniging „Asiënto" in het repetitielokaal.

WACHTDIENSTEN.

Zaterdag en Zondag, 23 en 24 Aug. '41

Telegram Afdeling:
23/8 Hr. Pons, tel. 675, Amalia van Solmslaan 12.
24/8 Hr. Schaap, tel. 547, Amalia van Solmslaan 4.
Shipping & Supplies: Hr. Meinster, tel. 304, L. de Colignylaan 20.
Scheepvaart Afdeling: Hr. Zee, tel. 690, Emmalaan 1.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

„De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD PROGRAMMA

MUNDO NOBO

Zaterdag 23 Aug. '41: Vriendsch. wed.	R.C.A. 1 — R.C.C. 1 (Jesurun)
Zondag 24 Aug. '41: 10.00 uur Wilhelmina Beker	Transvaal 1 — Hercules 1 (Elfrink) (A)
(De resterende	18 minuten).
Zondag 24 Aug. '41: Wilhelmina beker	S.U.B.T. 1 — Jong Holland 1 (Ankoné) (D)
Zondag 24 Aug. '41: Vriendsch. wed.	R.C.A. 1 — K.S.L.I. 1 (Visser)
Zondag 24 Aug. '41: Juniores	Jong Holland — Jong Curaçao (Rog)
Zondag 31 Aug. '41: Wilhelmina beker	Winnaar D — Winnaar E (Jesurun) finale

SCHERPENHEUVEL.

Zondag 24 Aug. '41: Wilhelmina beker	Scherpenheuvel 1 — Winnaar A (Elfrink) (B)

De A-Klasse wedstrijden beginnen om 16.15 uur precies, de met * aangegeven wedstrijden beginnen om 14.30 uur precies.

De Juniores wedstrijden beginnen om 10 uur

DUUR van de A-Klasse, Res.A-Klasse, B-Klasse en C-Klasse wedstrijden 2 maal 45 minuten.

DUUR van de juniores wedstrijden 2 maal 30 minuten.

De verenigingen worden er aan herinnerd de gespecificeerde ledenopgaven op de daarvoor bestemde formulieren bij den Competitieleider in te dienen.

INSCHRIJVINGEN: J. Holland Jr.: H: Petronilla, A. A. Keep, C. P. Sillié.

HET BESTUUR.

FEUILLETON.

Het Huis vol Haat.

61).

„Nu zie je, hoe dwaas al je angsten geweest zijn," zeide Vance kalmerend. „Je hebt waarschijnlijk die nacht in de hall je zuster gezien en nadat je benauwd over je moeder gedroomd had, dacht je, dat zij het was. Als gevolg daarvan ben je bang geworden en heb je je in je kamer opgesloten! Nogal dwaas, niet?"

Even later gingen we weg.

„Ik heb altijd beweerd," merkte Moran op, toen we weer naar de stad reden, „dat iedere indentificatie onder invloed van opwinding waardeloos is. En hier hebben we er een prachtig voorbeeld van."

„Ik zou wel eens een gezellig babbeltje met Sibella willen hebben," prevelde Heath, die met zijn eigen gedachten bezig was.

„Het zou je niet veel troost brengen, brigadier," zeide Vance tegen hem. „Aan het einde van het onderhoud zou je slechts weten, wat de jonge dame wil, dat je weet."

„En hoe ver zijn we nou?" vroeg Markham na een korte stilte.

„Even ver als een uur tevoren," antwoordde Vance somber. „We lopen in een ondoordringbare mist. — En ik ben er helemaal niet zeker van," voegde hij eraan toe, „dat het Sibella was, die Ada in de hall gezien heeft."

Markham keek hem verbaasd aan. „Maar wie was het dan in 's hemels naam?"

Vance zuchtte. „Geef mij het antwoord op die ène vraag en ik zal je het gehele verhaal vertellen."

Die nacht zat Vance tot twee uur in zijn bibliotheek te schrijven.

HOOFDSTUK XXIII

HET ONTBREKENDE FEIT.

(Zaterdag, 4 December: 13 uur).

Vóór we die ochtend naar het bureau van Markham gingen, had Vance verscheidene vellen dicht op elkaar beschreven papier in zijn zak gestoken; en ik vermoedde — en terecht, zoals later bleek — dat hij daar in de afgelopen nacht aan gewerkt had.

Na de lunch, die we op het bureau gebruikten, ging Vance lui achterover in zijn stoel liggen en stak een sigaret op.

„Markham," zeide hij, „ik heb je uitnodiging om hier te komen alleen aangenomen met de bedoeling over kunst te spreken. Ik hoop, dat je in een ontvankelijke stemming daarvoor bent, te meer, omdat het in verband staat met het Greene-mysterie."

„Als je werkelijk nuttige aanwijzingen kan geven, dan ben ik wel bereid te luisteren."

„Je weet, Markham, dat er een fundamenteel verschil bestaat tussen een goede schilderij en een photographie. Ik geef toe, dat een groot aantal schilders zich dit feit niet bewust is, en wanneer de kleurenphotographie volmaakt is, wat zullen dan een boel academici buiten emplooi gesteld worden! Maar desalniettemin gaapt er een grote kloof tussen en dit technisch verschil moet het hoofdthema van mijn lied zijn. Hoezeer verschilt bijvoorbeeld Michel Angelo's Mozes van een camera-studie van een patriarchalen ouden man met een baard en een stenen tafel! Waarom hebben de Renaissance schilderijen van Madonna's de eeuwen doorstaan, terwijl een photographie van een moeder met kind in artistieke vergetelheid verzinkt, zodra de sluiter van de lens dichtklikt?......"

Hij stak zijn hand op, toen Markham iets wilde zeggen.

„Neen, luister nog even. Het verschil tussen een goede schilderij en een photographie is nl.: de eerste is gearrangeerd, gecomponeerd, de tweede is slechts de toevallige impressie van een toneel, of een segment van realisme, precies zoals het in de natuur bestaat. In het kort: de eerste heeft vorm, de tweede is chaotisch. Wanneer een waar kunstenaar een doek schildert, regelt hij alle lijnen en onderdelen zo, dat zij passen in en overeenstemmen met zijn vooropgezet denkbeeld van compositie — dat wil zeggen, hij onderwerpt alles in de schilderij aan een basisch ontwerp of plan; en hij elimineert eveneens alle voorwerpen of onderdelen, die met dat ontwerp of plan in strijd zijn of daartegen ingaan. Op die wijze krijgt hij, om zo te zeggen, een homogeniteit van vorm. Ieder onderdeel wordt aangebracht voor een bepaald doel en neergezet op een bepaalde plaats om overeen te komen met het daaraan ten grondslag liggende bouwplan. Er zijn geen inconsequenties, geen niet onderling verband houdende onderdelen, geen losstaande voorwerpen. Alle vormen en lijnen zijn onderling van elkaar afhankelijk; ieder onderdeel, iedere penseelstreek neemt zijn juiste plaats in en vervult zijn bepaalde functies. De schilderij in het kort is een eenheid."

„Zeer leerrijk," zeide Markham, terwijl hij ostentatief op zijn horloge keek. „En het Greene-mysterie?"

„Een photographie daarentegen," ging Vance voort, zonder op de interruptie te letten, „heeft geen ontwerp of plan, ja zelfs geen arrangement in aesthetische zin. O, zeker, een photograaf kan een gestalte poseren en draperen; hij kan zelfs de tak van boom afzagen, die hij op het negatief wil overbrengen; maar het is absoluut onmogelijk voor hem het onderwerp van zijn beeld in overeenstemming te brengen met een vooraf opgevat ontwerp, zoals de schilder dat doet. Een photografie zijn altijd details, geen betekenis hebben, variaties in licht en schaduw, die, uit harmonisch oogpunt bezien, vals zijn. De camera geeft alles weer, wat zij voor zich heeft; let niet op kunstwaarde. Het onvermijdelijke gevolg is, dat een photographie arrangement en eenheid mist: de compositie is op haar mooist primitief en in het oog springend. En zij is vol inconsequente factoren — vol details, die noch betekenis, noch doel hebben. Er is geen uniformiteit van conceptie, geen doel. Zij is toevallig, heterogeen, wanordelijk — precies zoals de natuur is."

„Je behoeft dit punt niet verder uit te werken," zeide Markham ongeduldig. „Ik heb een rudimentair verstand. — Waarheen brengt deze wijsheid als een koe je?"

Wordt vervolgd.